А. И. Соболевскій.

ЖИТІЕ

ПАПЫ КЛИМЕНТА

ВЪ ДРЕВНЕМЪ

ЦЕРКОВНОСЛАВЯНСКОМЪ ПЕРЕВОДѢ.

Оттискъ изъ «Сборника въ честь В. И. Ламанскаго».

САНКТПЕТЕРБУРГЪ.
ТИПОГРАФІЯ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ.
Вас. Остр., 9 лин., № 12.
1905.

ПРОВ. 1933

BR
1720
Соб

Напечатано по распоряженію Императорской Академіи Наукъ.
С.-Петербургъ, Февраль 1905 года.

Непремѣнный Секретарь, Академикъ *С. Ольденбургъ.*

ФУНДАМЕНТАЛЬНАЯ
БИБЛИОТЕКА
Общественных Наук
Академии Наук СССР

141
50

Институт Литературы
ЦИК СССР
им. М. Горького

36-9304

Житіе папы Климента въ древнемъ церковно-славянскомъ переводѣ.

Нѣсколько позднихъ русскихъ сборниковъ и списки ноябрьской Четьи-Минеи (а также Макарьевскія Четьи-Минеи подъ 25 ноября) сохранили намъ церковно-славянскій переводъ такъ называемаго Житія папы Климента, или посланія Климента къ апостолу Іакову о томъ, что случилось съ нимъ при участіи апостола Петра [1]), и о борьбѣ Петра съ Симономъ волхвомъ. Его заглавіе: «Житіе святаго священномученика Климента, епископа римскаго, ученика святаго апостола Петра», а начальныя слова—«Климентъ Іакову, господню епископу и епископомъ епископу, соблюдаа яже въ Іерусалимѣ святую христіаньскую церковь и яже всюду». — Греческій оригиналъ этого Житія, впрочемъ не вполнѣ соотвѣтствующій церковно-славянскому переводу (послѣдній — подробнѣе), — «Epitome de rebus gestis sancti Petri», одна изъ редакцій такъ называемыхъ Клементинъ, изданная въ греческой части Патрологіи Миня (т. II, стр. 470 сл.).

1) Событія описанныя Климентомъ (утрата имъ родителей и братьевъ въ дѣтствѣ, встрѣча въ зрѣломъ возрастѣ, при участіи ап. Петра, сначала съ матерью, потомъ съ братьями и наконецъ съ отцомъ), — вполнѣ во вкусѣ древне-греческаго романа. Срв. приключенія Евстаѳія Плакида и его семейства въ Житіи Евстаѳія.

Всѣ памятники съ именемъ папы Климента, въ виду связи этого святаго съ славянскими первоучителями, заслуживаютъ особеннаго съ нашей стороны вниманія и разносторонняго изслѣдованія. Въ виду этого мы полагаемъ, что наши замѣтки о Житіи—не лишнія, хотя мы пользуемся лишь однимъ спискомъ (Имп. Публ. Библ. Погод. № 657, первой половины XVI вѣка, л. 55 слѣд.).

Переводъ Житія сдѣланъ, безъ сомнѣнія, въ глубокой древности. Списокъ, изъ котораго мы извлекаемъ данныя, не смотря на свое позднее происхожденіе, сохраняетъ нѣкоторое количество древнихъ фонетическихъ и морфологическихъ особенностей: раздрушится 55, раздрѣшати 96 об. и т. п. (съ вставочнымъ *д*), въ незаапу 83 об. и др. (съ двумя *а*), всю благодать урѣшню ти πίστεις σοι παρέξω βεβαίας, недомышлюся διαπορῶ 93 об. (съ *ш*), нечленныя формы: книгамъ глаголющамъ 65 об., маломъ въстязаніемъ (твор.) 78, въ толикахъ бѣдахъ 80, всяцѣмъ произволеніемъ 97, формы: звѣри великому (дат.) 75, звѣри бесловеснаго 96 об., съ близнятема чядома 83, заклинанми 63, попеченми 99 (твор.), с трема сынѣми 89 об., ини *ціи* ἄλλοι τινὲς 86, о иномъ потребы не имѣа ни инѣхъ никыихъждо οὐδὲ ἄλλων τινῶν 75, сіи убо ταῦτα 55, бѣясте ми руцѣ 76 об., руцѣ разслабистеся 78 [1]).

На такую же древность указываетъ словарный матеріалъ. Его данныя, вообще довольно безцвѣтныя, въ значительномъ количествѣ—тѣ же, что въ древнѣйшихъ церковно-славянскихъ текстахъ: въ Евангеліи, Апостолѣ, Псалтыри. Особенно любопытно *дня*=днѣ (внутри); см. Словарь; отъ рода Тивиріа кесарь 68.

Изъ нихъ стоитъ отмѣтить лишь тѣ, которыя находятся въ переведенныхъ съ латинскаго Бесѣдахъ папы Григорія Великаго и Никодимовомъ Евангеліи [2]):

---

1) Нельзя не отмѣтить нѣкотораго количества средне-болгарскихъ чертъ въ этомъ спискѣ.

2) Смотри нашу статью: «Церковно-славянскіе тексты моравскаго происхожденія» (*Р. Филол. Вѣстн.* 1900 г., № 1).

всемогый πάντα δυνάμενος 65 об. (при *всесильнъ* παντοδύναμος 60 об.),

грай βοὴ 93 (срв. Ник. Ев.),

инокостьнъ μεμονωμένος 80 (срв. Бес. Гр.).

Есть четыре глагола съ префиксомъ *вы-* (см. Словарь); но не знаемъ, можно ли имъ придавать значеніе впредь до болѣе тщательнаго изслѣдованія списковъ.

Качество перевода — не изъ высокихъ. Переводчикъ не всегда даетъ удобопонятный текстъ; ошибки у него не рѣдки. Напримѣръ: добрѣ бо речено есть *нѣкому* εἴρηταί τινι 70, въ тмахъ бѣдахъ ἐπὶ μυρίαις συμφοραῖς 80, *дволичьнъ* διαφόρος 58, *двоеличьнъ* διπρόσωπος 64 об. Впрочемъ нѣкоторыя изъ нихъ могли возникнуть изъ описокъ оригинала: отъ *въздушнаго* образа ἐξ ἐαρινῆς τροπῆς 56, ἔαρος ἀρχομένου 56 об. (срв. ἀήρ), *пища* τρυφή 84 (срв. τροφή), помысломъ *помазанъ* λογισμῷ χρησάμενος 67 (срв. χρι-).

Отношеніе переводчика къ оригиналу довольно свободное. Стоитъ отмѣтить: *безъ врѣда* ἀβλαβής, *прѣдъ всѣми* δημοσίᾳ 94, *бес правды* ἀδίκως 94 об., *подъ рукою пріимъ имамъ* ὑποχειρίους ἔλαβον 64, *иже съ мужи лежатъ* παιδερασταί 69, *о треблаженнѣмъ именьствѣ* τῇ μακαρίᾳ τῆς τριάδος ἐπικλήσει, брату брата *ратника поставлю* τῷ ἀδελφῷ τὸν ἀδελφὸν ἐκπολεμώσω 79, *вечеря въспріимъ* δειπνήσας 93, нощи *прямо зарямъ сущи* τῆς νυκτὸς ὑπαυγαζομένης 93 об., дондеже *яко Симонъ видимъ еси* ἐν ὅσῳ τὴν μορφὴν ἔτι Σίμωνος περιφέρεις 94, *на въсточную страну* κατὰ ἀνατολάς 95, *всю благодать урѣшню ти* πίστεις σοι παρέξω βεβαίας. Но особенно любопытны слѣдующія мѣста:

прѣданъ буду *огневи палящу и скрежту яко уродъ и яко несмыслъ или яко злодѣй и разбойникъ* Πυριφλεγέθοντι καὶ Ταρτάρῳ ὡς Σίσυφος ἢ Τίτυος ἢ Ἰξίων ἢ Τάνταλος 56,

въ дрождіа (Зевсъ ввергъ отца—) εἰς Τάρταρον 69,

мужатица въсхыщаетъ (Зевсъ —) Γανυμήδην 69,

гнусъ Μῆτις (божество) 69,

новородная влъшба νεκρομαντία 56 (срв. νεο-),

незаходимымъ святовѣщателемъ вѣдружуся τοῖς τῶν ἀδύτων ἱεροφάνταις φιλιωθήσομαι 56,

полученіе глаголемое рожденіе εἱμαρμένη λεγομένη γένεσις 68 об.,

цесарскаго Діоса τοῦ βασιλικωτάτου Διός 69,

ко *вратомъ* устремися εἰς Πόρτον (рѣчь идетъ о Portus Romanus) 57 [1]); срв. *прибрежіе* πόρτος (пристань) 76.

Переводчикъ не стѣсняется передавать одно и то же греческое слово разными славянскими и употреблять одно славянское слово для разныхъ греческихъ. См. въ Словарѣ *поновленіе* и *порожденіе* (ἀναγέννησις), *намѣстіе, сѣдалище* и *сѣданіе* (καθέδρα) съ одной стороны, *верста, лицемѣріе, ошествіе* съ другой.

Кое-гдѣ въ текстѣ Житія есть глоссы, принадлежащія, можетъ быть, не переводчику: святить *рекше хиротонисаетъ* 96 об., *нашея* вѣры житіе τῆς πίστεως 83 об.

Наконецъ отмѣтимъ еще нѣсколько словъ: прямо *сущіимъ* дѣлесемъ πρὸς τὰς ἐσομένας πράξεις 66 об.,[2]) *Корсунь* Χερσῶνησος 100, *святити* ἁγιάζειν, *сѣставъ* ὑπόστασις.

---

1) Переводчикъ зналъ латинское porta?

2) Срв. употребленіе церк.-славянскаго причастія настоящ. вр. на мѣстѣ латинскаго причастія буд. врем. въ Бесѣдахъ п. Григорія и другихъ древнихъ переводахъ съ латинскаго.

СЛОВАРЬ
къ Житію папы Климента.

Аггли божіи ἄγγελοι θεοῦ 94 об.
отъ адамантина ἐξ ἀδάμαντος 69.
адъ ἅδης 64 и др.

Баснь μῦθος 68 об., 90.
безумно ἀμέτρως 61 об.
безбѣдиѣ ми есть ἀκινδυνότερόν ἐστι 56.
безчастьнъ ἀτυχής 79 об.
бесчестіе ἀσέβεια 63 об., 87.
бесѣдовати διαλέγεσθαι 94.
благовѣстити εὐαγγελίζεσθαι 95.
благовѣстовати—56 об.
благодарити εὐχαριστεῖν 61.
благодатница εὐεργέτις 80.
—— ый θεοδώρητος 95.
—— ть χάρις 57, 59 об, εὐχαριστία 74.
благородный εὐγενής 96.
благословити εὐλογεῖν 61.
—— статнѣ εὐσταθῶς 73 об.
благочьстити εὐσεβεῖν 68.
—— честнѣ εὐσεβῶς 56, 65 об.
благъ ἀγαθός 65 об.
блаженъ μακάριος 59 об.
безъ блазна ἀσφαλῶς 87 об.
блазньнъ ἐμπόδιος 59 об.
ближній ὁ πλησίον 80 об., —яя Антіохія ἡ π. 94 об.
близнець δίδυμος 75 об., 88.
близнята чада δίδυμοι παῖδες 83.
блудство πορνεία 60.
блядство λῆρος 57 об.
богочестный τῆς θεοσεβείας 85.
богочестіе θεοσέβεια 61 об.
болѣзнь ἀσθένεια 76 об., πόνος 88 об.
—— ьна печаль ἄπαυστος λύπη 55.
боляре ὁ σύγκλητος (въ Римѣ у цесаря) 95 об.
боятися αἰδεῖσθαι 79.
болъванъ ἴνδαλμα.
брашно ὄψον 75, τροφὴ 61 и др., ἅλες 85 и др.
не брѣзи ἔα (повел.) 79.
бѣда κίνδυνος 61, ἀνάγκη 84, περίστασις 84.
бѣдновати κινδυνεύειν 58 об.
бѣситися μαίνεσθαι 58; бѣсяися δαιμονῶν 73 об.
бѣсъ δαίμων 64 и др.
бытіе γένεσις 86 об. и др.

Валятися κυλίεσθαι 64 об.
варваръ βάρβαρος 68.
варваріа нѣкоего β—ος 58.
варити φθάνειν 55 об. и др., варивъ προλαβών 92.

кромѣ васньства вѣры божія χωρὶς τῆς εἰς θεόν εὐσεβείας 84.
велѣти θέλειν 94, βουλεύειν 94 об., ἐπιτρέπειν 93.
толико величьство морское τοσοῦτος θαλάσσης βυθός 76.
въ истину велицѣ рече ἀληθῶς μέγα ἔφης 87 об.
веселіе εὐθυμία 84.
весло κώπη 84 об.
вечеря δεῖπνον 64 об.
вечеряти съ кѣмъ συνδειπνεῖν.
вещь πρᾶγμα 55 об.
вещная истина τοῦ πρ. ἀλήθεια 56 об.
война στρατεία 79 об.
корабленое влаваніе ὁ ἐκ τοῦ πλοῦ σκυλμός 61 об.
владыка δεσπότης 69 и др.
властель ἐξουσιαστής 60 об.
видимъ и невидимъ ὁρώμενος καὶ ἀόρατος.
видъ ὅρασις 60, ἰδέα 64 об.
видѣніе θεώρημα 89.
вина αἰτία 91 об. πρόφασις 68 об., ζημία 58.
виньнъ αἴτιος 61 об.
витаніе ξενία 78.
враждебникъ 93 об., —ца ἐχθρά 80.
враждебный ἐχθρός 90 об.
врачь ἰατρός 96 об.
врѣдно βλάβη 58.
въборзѣ ἐναργῶς 64.
вгодный κεχαρισμένος, 88 об., въ *вгодно* время εὐκάιρως 94 об.
вдовьствовати χηρεύειν 78.
въздаяніе ἀμοιβή 80.
възрастъ ἡλικία 93.
въздухъ ἀήρ 89 об.
въздыхати στενάζειν 76.
въздѣланіе βᾶσις 72 об.
възъострити παροξύνειν 94.
възывати καλεῖν 94.
взысканіе ζήτημα 60 об, ἐπιζήτησις 93, ἀνα—94.
влъхвъ μάγος 56, 61 и др.
влъшба μαγεία 63 об., ἡ μάγος τέχνη 62 об.
внезаапу ἀπηνῶς 93 об., εὐθύς 67 об.
въобразихъ ἀνετυπωσάμην 88 об.
въоботайся (повел.) φιμώθητι 67.
вепль βοά 65 об.
въпрашаніе ζήτησις 89.
въскресоша ἀνέστησαν 95.
вслѣдно ἀκολούθως 87 об.
въспитѣніе ἀνατροφή 80.
—— нъ 70 и др.
въспріатіе ἀμοιβή 80.
въсточная страна ἀνατολαί 95.
въстязаніе ὑποψία 78.
въстязати ἐξετάζειν 64, —яжу ἀνακρινῶ 85 об.
въстязывати ἀνακρίνειν 81.
въсхотѣвши рабу ἐρασθεῖσα τοῦ δούλου 87 об.
вчинити ἐπιτάσσειν 64.
въчѣчьшееся слово ἐνανθρωπήσας λ. 61.
выгнати 66 (цитата изъ В. Зав.).
вылѣзы и въслѣдова ἐχβάς ἠκολούθησε 86.
выплути ἐκπλεῖν 76 об.
вышедъ ἐχβάς 84, ἐξιών 91 об.
выя τράχηλος 95 об.
верстникъ и по бозѣ братъ σύναιμος (только!) 75.
верста σύστημα 74 (разстояніе), σχοῖνος 62 об., μίλιον 90 об.
вседръжитель παντοκράτωρ 60 об.
всевидець παντέποπτος 69.
вселичьскый παντοδαπός 64 об.
всесильнъ παντοδύναμος 60 об.
весь χώρα 90 об.
весь ὅλος 76 об.
всяко πάντως 84 и др.
всячьскъ ὅλος 58, ἅπας 83 об.
вѣдѣ ἐπίσταμαι 80.
вѣждьство γνῶσις 68 об.
вѣкъ αἰών 57, κόσμος 80 об.
вѣра πίστις 96 об.
вѣсть ἀγγελία 57, — и дѣяти διαλέγεσθαι 64.
вѣщаніе δόγμα 92 об.

Гананіе πρόβλημα 58.
глаголю ἐντέλλομαι 94.
гладъ λιμός 84 об.
гласъ φωνή 93 об.
говѣинъ нравомъ 96 об.
горній ἀνώτατος 63.

господинъ κύριος 89.
господи мой κύριε μου 94.
грай βοή 93.
учящеися грамотамъ 69 об.
гробъ τάφος 88 об.
грѣхъ ἁμαρτία 87 об.

В малѣ *давно* μακρῷ πρόσθεν 88 об.
далечая мѣста μακροὶ τόποι 79 об.
даровати χαρίζεσθαι 74 об.
дворъ αὐλή 65.
дверь θύρα 60 об.
діаволъ 67 об.
діаконъ 74.
Діосъ (Зевсъ).
доблестнѣ γενναίως 96 об.
добродѣяніе εὐεργεσία 80.
—— жизніе εὐδαιμονία 88.
доброта καλόν 84, κάλλος 95.
доброугаждати εὐεργετεῖν 80.
добръ (мужь) ἄριστος 89.
доволно ἱκανῶς 75 об.
домашніи съсуды τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ σκεύη 64 об.
гли единого не достоятъ словесе οὐκ ἄξια 58 об.
дружина οἱ συνόντες 73.
дружебница φίλη 80.
—— бенъ сы филіωθέις 87 об.
другоици ἐνίοτε 64 об.
другъ φίλος и др., ἑταῖρος 61 об., σύντροφος 75 об.
душа ψυχή 55 об.
из дѣдъ ἐκ προγόνων 87.
—— дѣтства ἐκ παίδων 75.
дѣтель δημιουργία 58
дѣаніе πρᾶξις 87 об.
дѣяти ἐργάζεσθαι 76 об., не дѣйте мене ἐάσατέ με 83 об.
длъготръпѣливъ μακρόθυμος 96 об.
двѣсугубо διπλάσιον 90 об.
двоеличенъ διπρόσωπος 64 об. (!)
дволичьнъ διαφόρος 58 (!)
дщица πῖναξ 100.
дня ἔνδοθεν 60, дня сы храма ἐντός ὢν ἐν τῷ οἴκῳ 60 об., дня огня ἐντὸς τοῦ πυρός 60 об.
до днешняго дне μέχρι νῦν 76.

Еда како μή πως 89, μὴ ἄρα 83 об.
единако σχεδόν 74.
единогласно συμφώνως 66 об.
—— мысленъ ὁμόφρων 89 об.
—— —— никъ ὁμογνώμων 90.
—— спребывалникъ ὁμοδίαιτος 89 об.
единочадый μονογενής 60 об.
единочьство } μοναρχία 65 об.
единьство } 91 об.
епископъ 'е— 55 и др.
естьство φῦσις 79 об.

Граду *жаждущу* любовію ἀκμαζούσῃ τῷ πόθῳ 94 об.
желя πένθος 66 об. и др.
желѣти πενθεῖν 67.
женихъ 82 об.
женитва 98.
животворящихъ таинъ ζωοποιῶν μυστηρίων 74.
животно ζῶον 66 об.
животъ ζωή 57.
живитися σώζεσθαι 76 об.
жизнь βίος 57.
жити πολιτεύεσθαι 83 об.
житіе πολίτεια 56 об., ἀκρίβεια 83 об.
житель πολίτης 55.
жрѣти θύειν 84.

За крещеніе ὑπὲρ τοῦ βαπτίσματος 85 об.
за неизученіе δί' ἀμαθίαν 89.
завидѣти φθονεῖν 66.
зависть φθόνος 74, ζῆλος 66 об.
зазорьнъ περίβλεπτος 74.
зазрѣти ἐπιστρέφεσθαι 75.
заклинати ἐξορκίζειν 64.
заклинаніе ὅρκος 63.
заключенъ κεκλεισμένος 64 об.
замедлити ἐγχρονίζειν 67 об.
запинати ἐμποδίζειν 87 об.
заповѣдь ἐπιταγή 64.
звѣздословіе ἀστρολογία 87.
—— чьтьць —— ος 87.
звѣрь θηρίον 96 об.

Зеисъ Ζεύς 69.
зеліе λάχανον 75, φάρμακον 78, 79.
зиждитель οἰκονόμος 61 об.
змій, —я ὄφις.
знаменіе τεκμήριον 76, φυγή (?!) 93 об., σημεῖον 59.
знаемъ γνώριμος 93 об.
зло δυσθυμία 84.
золъ φαῦλος 94 об., πονηρός 69 об., κακός 64 об.

Игемонъ ἡγέμων 95 об.
идолъ εἴδωλον 64 об.
избыватися περιβλέπεσθαι 65 об.
изволеніе προαίρεσις 66.
изволити αἱρεῖσθαι 78, 73, 85 об.
извѣстити βεβαιοῦν 89.
извѣстовати βεβαιοῦν 55 об., πληροφορεῖν 85, 61 об.
извѣстно ἀκριβῶς 62 об.
извѣсъ (= вѣсы) 98 об.
изметный ἔχθιστος 94.
изъмрети θανεῖν 79 об.
измыслъ ἔννοια 55.
измѣнятися ἀπαλλάσσεσθαι 79.
измѣна ἀπαλλαγή 82 об.
изъобразити ἱστορεῖν 87 об.
изряднѣе ἐξαιρέτως 84 об.
изрядьнъ ἐξαίρετος 73.
изумленъ μετέωρος 78.
изьжтрьюду ἐκ βάθους 60 об.
изъученіе μάθημα 89.
іерей 61 об.
икона εἰκών 63 об.
имовѣрливъ πειθήνιος 76 об.
иночадъ μονογενής 79.
инъ — инъ ἄλλος — ἕτερος 64.
иногда ποτέ 94 об.
искати ζητεῖν 93.
искусный δόκιμος 63, δοκιμώτατος 68.
искусъ πειρασμός 96 об.
исписати ἱστορεῖν 64.
исповѣдати ὁμολογεῖν 94 об. и др.
исправити ἀκριβοῦν 89.
—— вленіе κατόρθωμα 81.
испроверженіе ναυαγία 76, 83.
испрометатися μεταβάλλεσθαι 64 об.
испростовати ἀκριβοῦν 66.
исполнь πλήρης 100.
исперва ἀπ' ἀρχῆς 83 об.
истина ἀλήθεια 68 об.
—— нный богъ ὁ ὢν θεὸς 59 об.
истиновати ἀληθεύειν 89.
—— ньновати —— 80.
—— ньствовати ἀκριβοῦν 89.
истиха ἠρέμα 93.
истовъ βέβαιος 55 об.
истово ὀρθῶς 68 об.
близъ истокъ πηγαί 73 об.
истлѣти διαφθαρεῖν 87 об.
исцѣлити θεραπεύειν 95, ἰᾶσθαι 87.
ити за рабъ τὸν δοῦλον γαμεῖν.
ити порεύεσθαι 93.

Казнити τιμωρεῖν 66, μαστιγοῦν 94 об.
каятися μετανοεῖν 66 и др.
кесарь καῖσαρ 93 и др.
клевета διαβολή 81.
клецати πάλλεσθαι 83 об.
клюдити ἀπαγορεύειν 56.
Климъ Κλήμης 59 об.
козелъ αἶξ 64 об.
колесница ὄχημα 83.
нѣсть коли οὐκ εὔκαιρον 58.
корабльникъ ναύτης 78.
корабль πλοῖον 75 об.
котора 76 об.
краситися τέρπεσθαι 63 об.
кромѣ ἐκτός 87, ἄνευ 80.
крѣпость σθένος 66 об.
— цѣ ἰσχυρῶς 94, γενναίως 84 об.
крещеніе βάπτισμα 60 об.
где *кождо* ихъ видѣ ποῦ τις ἴδοι 76.
кознь μηχανή 93 об.
кто любо τίς 81.
кумиръ ἀνδριάς 68 и др.
курный гласъ ἡ τῶν ἀλεκτρυώνων ὠδή.

Ласкати κολακεύειν 79 об.
лихоиманіе 98 об.
лице πρόσωπον 93 об.
лицемѣріе ὑπόληψις 64, πρόληψις 93, ὑπόψία 64.

лише πλέον 76 об.
лишенъ таλαίπωρος 84.
лодіи σκάφος 84 об.
ложе κοίτη 79.
лоно κόλπος 62 об.
лъжь ψευστής 92 об.
неложный ἀψευδής 94 об.
лукавый (= діяволъ) 97.
без лукы ἀπανούργως 57 об.
луна σελήνη 63.
лесть πλάνη 84 об.
льстець πλάνος 67 об. и др.
лѣтати πέτασθαι 64 об.
лѣто χρόνος 55, ἐνιαυτός 76.
любленикъ περιπόθητος 79.
любо есть φίλον ἐστί 90 об.
о любимиче ὦ φίλτατε 89 об.
любити ἀγαπᾶν 66.
любовный φίλτατος 62 об.
любодѣаніе μοιχεία 69 об., 84 и др.
любодѣй μοιχός 69.
любосѣстель (люб. сидѣть на видн. мѣстѣ) 96 об.
любоистиненъ φιλαληθής 93.
любоученъ словесемъ 96 об.
любы φιλία 68 об., 80, ἀγάπη 80 об., πόθος 94 об.
в людехъ δημοσίᾳ 56 об.
людьскъ δημόσιος 65 об.
лютъ χαλεπός 76 об.
лютѣй χείρων.
лютѣ δεινῶς 94 об.

Миловати ἐλεεῖν 59.
милость ἔλεος 78.
весь миръ κόσμος 56 об., 79 об., 94 об., миръ κόσμος 55 и др.
младеньць νήπιος 64.
молити ἀξιοῦν 99 об., παρακαλεῖν 94 об.
мольба ἱκεσία 72 об.
мука κόλασις 64 об.
мучити κολάζειν 56.
мучимъ ὀχλούμενος 91 об.
мълва θρύλλος 59.
многостроинъ πολυτελής 75.
множество πλῆθος 58 об.
мысль φρόνημα 93, βουλή 66, βούλησις 59.
мышлю φρονῶ 92 об.
мытарь τελώνης 61 об.
мьзда μισθός 73 об.
мнѣніе δόκησις 68 об.
мнѣти νομίζειν 91 об.
мерзостьнъ μοχθηρός 66.
мѣсячный μηναῖος 63.

Подъ надбѣніемъ ὑπὸ φροντισταῖς 76.
навитати ἐπιξενοῦσθαι 67 об.
надръжати ἐπικρατεῖν 93.
наказаніе παραίνεσις 84,—ти διδάσκειν 67.
намѣстіе καθέδρα 96 об.
напасть συμφορά 80.
наричемъ καλούμενος 63.
народъ ὄχλος 63, 86 и др., въ н — ѣ δημοσίᾳ 94 об.
нарочитъ περιφανέστερος 96.
наслѣдникъ κληρονόμος.
настоя ἐφεστώς 69.
из начала κατ' ἀρχῆς 89.
начатокъ 97.
начаятися προσδοκεῖν 64.
небоно οὐκοῦν 70.
невѣгласъ ἰδιώτης 92, ἀμαθής 99 об., — сный народъ ἰδιώτης ὄχλος 65 об.
невѣдьство ἄγνοια 55 об.
невѣстіе ἄγνοια 85 об.
недомысленъ ἔκθαμβος 76.
недоумѣніе ὑπόνοια 92.
недугъ πάθος 71.
недужьнъ ὁ κακῶς ἔχων 95.
некли εἴποτε 55.
неключимъ ἀθέμιτος 81.
ненависть μῖσος 94 об.
ненаукъ ἀμαθία 89.
неправедьнъ ἄδικος 80 об.
непріязнь (= дьяволъ) 99.
неугодьствіе ἀταξία 79 об.
неука же οὔπω δὲ 88 об.
нечистота ἀσέλγεια 87.
нечестьнъ ἀσεβής 62.
нечьстивъ ἀσεβής 94.
неявимъ ἀφανής 84.
да не убо блудъ въ васъ свое въвержеть неясытьство 98.
нищета πενία 75 и др., ἔνδειαι 73 об.

нравъ γνώμη 71, τρόπος 71, не по нраву παρὰ γνώμην 66.
нужда ἀνάγκη 74.
нынѣ ἀρτίως 93.
вътече нѣкто ὑπεισέδραμέ τις.
ини нѣціи ἄλλοι τινές 94.

Обавити ἐκφαίνειν 85, ἀποδεῖξαι 87, δηλοῦν 99 об.
обаче ὅμως 85 и др., ὁμοίως 63 об., πλὴν 75 и др., οὖν 64.
обитель ξενία 59 об., 83, οἰκία 65, —ьнъ ὁ τῆς ξενίας 72.
область ἐπαρχία 94.
обличати ἐλέγχειν 66, 84 об.
обличеніе ἔλεγχος 66.
обличіе εἶδος 93 об.
облобызати καταспάζεσθαι 95, καταφιλεῖν 88 об.
обогатити πλουτεῖν 63 об.
образъ μορφή 93, εἰκών 63, τρόπος 60, σχῆμα 76 об.
въ прьвѣмъ образѣ τὴν πρώτην ἡλικίαν 55.
обрѣтаю (!) своего мужа ложе ὑβρίζω 79.
обручати πιστεύειν 96 об.
обувь ὑπόδημα 75.
обуя, 3 л., περιεπλέκετο 88 об.
обычай ἔθος 75, συνήθεια 60, ἦθος 60.
обычьнъ συνήθης 91 об.
обещникъ κοινωνός 88 и др.
обѣдовати κινδυνεύειν 68.
обѣтованіе ἐπάγγελμα 87, ὑπόσχεσις 78.
—— ти ἐπαγγέλλεσθαι 63 об.
обѣщаніе ὑπόσχεσις 82.
—— тися συντίθεσθαι 63 об.
—— евати ἐπαγγέλλεσθαι 87.
овъ — овъ ὁ μὲν — ὁ δὲ 84 об.
огласити κατηχεῖν 59.
одръ κλίνη 71.
ожещи καίεσθαι 64 об.
окаяньнъ ταλαίπωρος 76 об. и др.
опечалити λυπεῖν 74.
опоздитися βραδύνειν 86.
оприснь ἰδία 61.
осквернити μιαίνειν 87 об.
ослабивъ плача ἐπισχών τοῦ πένθους 95 об.
особь кат' ἰδίαν 93 об.
остати кого ἀπολείπεσθαί τινος 74 об.
островъ νῆσος 76 об. и др.
осужденникъ 81 об.
отврещися ἀρνεῖσθαι 67 об.
отврънь τοὐναντίον 80 об.
отвѣщати ἀπολογεῖσθαι 61 об. и др.
отъвѣтъ ἀπολογία 69.
отлученіе χωρισμός 89 об.
—— нъ ἀπηλλαγμένος 65 об.
—— чити χωρίζειν 64.
отнудь, отнюдь πάνυ 74, 79 и др.
отроковица παιδίσκη 95 об. (=раба).
отрочя παιδίον 63.
отрѣвати ἀποσείεσθαι 79.
отступити от кого ἀποστῆναί τινος 74 об.
оттоли ἐξ ἐκεῖνου 76.
оттрясти ἀποτινάσσεσθαι 65.
отхожденіе ἀποδημία 89.
отечьство πατρίς 79.
охабитися мужа (отстать).
охапитися περιπλέκεσθαι 83 об.
ошествіе χωρισμός 62, ἀποδημία 88, ἀπαλλαγή 87 об.

Пагубный πανολέθριος 75 об.
пакость ἀδίκημα 91.
паличіе (= палки) 71 об.
печяловати λυπεῖν 74 об.
—— ся —— εἶσθαι 89 об.
печаленъ ἀθυμῶν 88.
пиво жаждущему подати (греч. abs.) 82 об.
пировати εὐωχεῖσθαι 74.
сътворити пиръ εὐωχεῖν 95 об.
писаніе γράμματα 88, γραφαί (=Св. Пис.) 92 и др.
плачь κραυγή 88 об.
плеснѣ τὰ ἴχνη 95.
племя φῦλον 87.
поваръ μάγειρος 75.
повелѣніе πρόσταξις 94, δόγμα 89 об.
повинути πείθειν 79 и др.
—— ньнъ αἴτιος 81, — есть ὀφείλει 90 об.

—— ничкъ αἴτιος 74 об. и др.
—— ница (= виновница) 98 об.
повѣси, 2 л., διδάξεις 79.
повѣсть ὁμιλία 60 и др., προσηγορία 63, διάλογος 68 об.
—— творити διαλέγεσθαι 83 об.
поганъ βάρβαρος 61 об., 68, 69 об., ἐθνικός 83 об.
погрѣшати πταίειν 89.
погыбель καταστροφή 66.
подобіе ὁμοίωσις 66.
—— енъ ἐπιτήδειος 74 об., ὅμοιος 75 об.
подобно προσήκει 55 об.
подлежьнъ ὑποκειμένος 66.
подруга φίλη 79 об.
—— жіе ἡ σύμβιος 87 об.
позорованіе ἱστορία 76 об.
—— ти ἱστορεῖν 92 об., θεωρεῖν 76 об.
поисканіе ζήτησις 76.
покаяніе μετάνοια 94.
—— ятися μεταμέλεσθαι 69.
поклоньнъ προσκυνητός 67 об.
покорити πείθειν 85.
покровьнъ σκεπηνός 86 об.
помазати ἀλείφεσθαι 93.
помазъ μύρον 93, 93 об.
помиловати ἐλεεῖν 86 об.
помыслъ, помышленіе } λογισμός 99 об., 55 об.
поновленіе ἀναγέννησις 95 (срв. порожденіе).
поносити μέμφεσθαι 88.
поносъ ψόγος 87 об.
—— ьнъ κατάφωρος 88 об.
поношеніе ὀνειδισμός 79.
понѣ κἄν 80, 79.
попъ πρεσβύτερος 74.
порожденіе ἀναγέννησις 74.
поруганіе ὕβρις 79 об.
посивнаа τὰ δοκοῦντα 72 об.
посивно (= удобно?) 79 об.
посланникъ πρεσβευτής 59 об.
божій посолникъ θεοῦ ἄγγελος 56 об.
бога послуха сътворше μαρτυράμενοι τὸν θεὸν 62 об.
послушникъ μάρτυς 92, ὑπηκόων 90 об.
посмѣхъ πεῦσις 56.
пострадати κινδυνεύεσθαι 85.
постеля κοίτη 87 об.
поститися νηστεύειν 61, 67 об., 85 и др.
не потворенный ἀμάγευτος 93 об.
потреба χρεία 64 и др., χρῆμα 79 об.
потщатися σπουδάζειν 72 об.
поученіе διδασκαλία 65.
похвала ἔπαινος 93.
похоть ἔρως 87 об., ἐπιθυμία 84 и др.
похотникъ ἐραστής 79.
починати ἐπιχειρεῖν 80 об., ἄρχεσθαι 92.
жити правостію βιοῦν ἀνεπιλήπτως 83 об.
правъ εὐθύς 66 об., ὀρθός 68 об.
бес правды ἀδίκως 94 об.
праведьнъ δίκαιος 80 об. и др.
—— нѣ —— ίως 65.
праздникъ ἑορτὴ 59, 95 об.
праздно мѣсто εὔκαιρος τόπος 86.
прѣзвитеръ πρ — 55.
прибрежіе αἰγιαλός 86, πόρτος 76.
привидѣніе φαντασία 63.
пригорьнъ ὕπαιθρος 65.
въ пріидущее лѣто 97.
прикрывальница χιτών 90 об.
приобидѣнъ ἠδικημένος 80 об.
приобрѣтеніе κέρδος 93.
приобщатися κοινωνεῖν 72 об.
—— щи —— —— 96 об.
—— щеніе κοινωνία 88.
приснъ αἰώνιος 60 об.
пристанище λιμήν 57.
пристигъ καταλαβών 93 об.
притещи προστρέχειν 95, 96.
притча παράδειγμα 69 об., δεῖγμα 90 об.
причастіе προῖξ 65.
пришелница προσήλυτος 84 об. (= прозелитка).
пришествіе ἐπιδημία 93.
провѣденіе πρόγνωσις 66 об.
произволеніе προαίρεσις 75, 86 об.
произъвѣщеніе πληροφορία 93.
прокаженъ λεπρός 56 об.
проказивъ πανοῦργος 64.
промыслъ πρόνοια 65 об., διάνοια 55.
промысленикъ προνοητής 60 об.
пронырливый вѣкъ 96 (греч. abs).
пронырьство ἐπιβουλή 93 об.
проповѣданіе κήρυγμα 74.
—— тель κήρυξ 58 об., 95.

—— ти κηρύσσειν 67.
—— дникъ κήρυξ 75 об., 79, 94 об.
проразумливъ προγνωστικός 65 об.
—— зумѣніе πρόγνωσις 80 об.
пророкъ προφήτης 56, 81.
пророчьствіе προφήτεια 90 об.
прослъзитися δακρύειν 76.
прослезь бывши ἐπίδακρυς γενομένη 83.
простота ἐπιτομή 100.
въпростѣ ἐν ἐπ-ῇ 99 об.
противьнъ ἐνάντιος 66.
проуверзеніе προαίρεσις 68.
проумѣе προαίρεσις 58 об. (?)
проявленъ πρόδηλος 66 об.
—— вити δηλοῦν 89.
добрѣпребываніе εὐδαιμονία 88 об.
превышній ὁ ἀνωτάτω 65 об.
предваривъ προλαβών 67 об., 94.
прѣдвожда не требуеть 91 об.
предсѣдя προκαθεζόμενος 96 об.
прѣдръжа περιέχων 83 об.
предѣляти (= разд-) 82.
преизобиловати περισσεύεσθαι 75.
преломити (хлѣбъ) κλάζειν 73 об., 88.
прелесть ἀπάτη 63 об., πλάνη 60.
—— никъ μάγος 94.
—— льстити
—— льщати } ἀπατᾶν 84, 64.
прелюбы не сътвори μὴ μοίχευε 71.
премудрость σοφία 59 об.
преобразоватися μεταμορφοῦσθαι 64 об.
преставитися τελευτᾶν 87 об.
преступникъ περιβάτης 66.
прѣспалъ есмь κεκοίμημαι 93 об.
путный прѣходъ ὁδοιπορία 75.
предходя πρόοδος 94 и др.
прямо симъ πρὸς αὐτὰ 89.
прѣтися μάχεσθαι 63.
пустошьнъ ἐνδεής 65 об.
путьствовати ὁδεύειν 66 об., сп- συνοδ- 96 об.
пучина πέλαγος 85.
пущь χείρων 56 и др.
пытати πυνθάνεσθαι 78.
первый ἀρχαῖος 95.
перстень δακτύλιον 75.

Работный ὁ δοῦλος 74 об.
рабъ δοῦλος 75 об.
рабыни παιδίσκη 79 об., δούλη 75 об.
радость χαρά 93 об.
разбивати ληστεύειν 84 об.
разбойникъ πειράτης 85.
развѣ писаніа ἀγράφως 65 об.
вельми разгнѣвався πολυμανής 63.
разгнѣваніе χόλος 74 об.
кораблю раздрушающуся διαῤῥαγέντος 84 об.
желѣзо разливаеть σίδηρον λύει 64 об.
различіе διαφορά 80 и др.
разноличьнъ ποίκιλος 75.
размыслъ σκέψις 66.
разно σποράδην 74.
разумъ γνῶσις 73.
неразумивъ ἀγνοῶν 66.
рай παράδεισος 66.
разумѣти ὑπονοεῖν 89.
ранѣе ὀρθριαίτερον 95.
раскаятися μεταμελεῖσθαι 66.
расматряти ὑποπτεύειν 89.
распамятоваховѣ (1 дв.), катеѕтоχаζομεθα 83 об.
ратоборець πολέμαρχος 65.
ревнитель ζηλωτής 69.
—— ость ζῆλος 58.
ремество 98.
реченіе ῥῆσις 67.
риза ἱμάτιον 75.
рискати πλανᾶσθαι 76 об.
родители γονεῖς 75 об.
родъ γένος 58 об. и др.
въ рожденіи сы кесаревѣ συγγενής ὤν 88 об.
рождьство γέννησις 61.
ротитися 91 об.
ругота ὕβρις 84 и др.
рыкати βρύχειν 94.
рѣчи разньствомъ διαλεκτικῇ τέχνῃ 57 об.
рѣчное теченіе ῥεῦμα ποταμοῦ 72 об.

Самарянинъ Σαμαρεὺς 62 об.
свара ἔρις 55 об.
сваръ μάχη 92 об.

свитати ἐπιφώσκειν 67.
свой ἴδιος 73, οἰκεῖος 93.
святити ἁγιάζειν 86.
—— щати —— 83 об.
сестреница ἀδελφή 69 об.
сильнъ δυνατός 94.
сиродство ὀρφανία 75.
скваръ κνίσση 66.
скверногласный μιαίφονος 94.
скверный ῥυπαρός 72 об.
скоро τὸ τάχος 95 об.
скорбь λύπη 76.
славити δοξάζειν 92 об.
сладость, сласть } ἡδονή 93 об., 84 и др.
служити λατρεύειν 67 об., ὑπουργεῖν 94.
служба ὑπηρεσία 74 об.
служебникъ, слуга } διάκονος 55, 91 об.
слуга ἱκέτης 71.
слезя (прич.) δάκρυς (?) 84 об.
слезнъ ἐπίδακρυς 75.
слѣпъ τυφλός 66.
собьство ὑπόστασις 62, 73, 95.
старъ ἀρχαῖος 90 об.
старець γέρων 84, 89.
старѣйшина ἡγούμενος 88 об.
стражь σκοπός 70 об.
страньнъ ξένος 59 об., 80, 83.
страннолюбивъ φιλόξενος 79 об.
страннопріемница, -имн- ἡ ξενοδόχος 85, 79 об., 80.
страсть πάθος 55, 66.
стройно ἀκολούθως 89 об.
столпъ στῦλος 76 об.
стѣнь (муж.) σκιά 68.
судіа κριτής 92 об.
судба κρίσις 70.
судъ δίκη 70, κρίσις 60 об. и др.
безъ соблазна ἀκριβῶς 89.
съблюдати διέπειν 55.
соборище σύστημα 56 об.
въ соборѣ δημοσίᾳ 92.
събыватися ἀποβαίνειν 89.
събысться συνέστηκε 89.
съвъпрашатися συζητεῖν 65 об., συνομιλεῖν 93 об.
съвершати πληροῦν 93.
съвершенъ τέλειος 65 об., 74, несъвершенъ ἀτελής 65 об.
свѣдѣтель μάρτυς 57 об.
—— ство μαρτυρία 92.
—— вати μαρτυρεῖν 65.
съвѣсть συνείδησις 87 об.
съвѣтъ διαβολή 67, διαλογισμός 57 об. βουλή 56 об.
—— щати συμβουλεύειν 56, φθέγγεσθαι 85.
—— щевати συμβουλεύειν 74.
съгрѣшати ἁμαρτάνειν 66.
съдѣлати ὑπουργεῖν 64.
съдѣтель δημιουργός 60 об., 66 и др., δημιουργήσας 60, σύνευνος 84.
съдѣяти πράττειν 63 об.
съжалѣніе συμπάθεια 76.
създаніе ἁρμονία 93.
създати κτίζειν 65, πλάζειν 66.
сказаніе ἐξήγησις 88 об., ἀπόδειξις 87 об.
складникъ σύντροφος 85.
истинный солъ 97 об.
смыслъ φρόνημα 79, σύννοια 83 об.
смышленіе συλλογισμοί 55 об.
соніе ὄνειρος 75 об., въ снѣхъ δι' ὀνείρων 75 об.
съмнище διατριβή 55 об.
съодѣтися ἀποδύεσθαι 93.
спасеная истина ἡ σώζουσα ἀλήθεια 74 об.
спасеніе σωτηρία 61 и др.
спиратися διαλέγεσθαι 65 и др.
съпрѣніе ζήτησις 67 и др.
сподобити προσομιλεῖν 64.
—— ся καταξιοῦσθαι 72 об.
спознаніе ἀναγνωρισμός 89 об., 95 об.
съпроста ἁπλῶς 85.
спутникъ συνοδοίπορος 74 об.
сристатися συντρέχειν 79, 93, ὑποτρέχειν 89.
сродникъ συγγενής 74 об.
праздникъ съставити ἑορτὴν ποιεῖσθαι 95 об.
състаатися συνιστάναι 89.
съставъ ὑπόστασις 57, 60 об. (богословск.), σύστασις 72.
сътворити πλάζεσθαι 88, -ся γίγνεσθαι 93 об.

стязаніе διάλεξις
сытость κόρος 83 об.
сѣдалище καθέδρα 99 об.
сѣданіе καθέδρα 99 об.
сѣмя γονή 69.

Таче ἆρα 80 об. (вопрос.).
тещи ὁρμᾶν 65.
тихо ἠρέμα 90 об.
тлѣньнъ θνητός 71.
толма τοσοῦτον 55.
трапеза τρ- 71, 85 и др.
требѣ есть ὀφείλει 73.
трезвитися νήφειν 73 об.
трепетенъ σύντρομος 75.
трупъ πτῶμα 76.
трусъ σεισμός 71 об.
трястися πάλλεσθαι 78.
не тужи (пов.) μὴ κάμνε 94 об.
тръжище ἀγορά 68 и др.
тщаніе σπουδή 72.
тщатися σπεύδειν 88 и др.
тщетьнъ κενός 76.
тълстость πᾶχος 76 об.
тръпѣти στέγειν 84.
терпѣніе ὑπομονή 66.

Не у οὔπω 80 об.
убогъ πένης 95 об.
увязенъ χρώμενος 66 об. (?)
добрый угодникъ εὐεργέτης 82 об.
угодьнъ ἀρέσκων 65 об.
удивляти ἐκπλήττειν 68.
удобь ῥᾳδίως 68 об.
ужасть ума ἔκστασις φρενῶν 83 об.
ужасъ ἔκπληξις 78 об.
како уже πῶς ἄρα 88 об.
въ ужницы = въ темницѣ (?) 82 об.
указъ ἀπόδειξις 90 об., 92.
уласканъ κολασθείς 80.
уловити πρὸς ἀπάτην 68 об.
умучити κολάζειν 93.
унасиляемъ = подверг. насилію 81 об.
унылъ ἄθλιος 78, τάλας 79 об. и др.
уподобитель божій μιμητὴς θεοῦ 80 об.
упоенъ μεμεθυσμένος 79 об.
уродный μωρός 64.
усматряти συνορᾶν 93.
усмихатися καταγελᾶν 64.
урѣшню (1 л. ед., = удостовѣрю).
ускокъ (= преступникъ) 99.
уставъ κανών 96 об. и др.
устрабити (успокоить) 84 об.
не имѣа усрѣдіа ἄσπλαγχνος 85.
съ усердіемъ προθύμως 88 и др.
утро, утрѣ αὔριον 86, 72.
утѣха, утѣшеніе παραμυθία 74 об. и др., 75 об.
ученіе παιδεία 68 и др.
уязвитися ἐκπλήττεσθαι 64.

Философія φιλοσοφία 90 об.

Хананѣаныни χαναανῖτις 67 об.
хвалу исповѣдати χάριν ὁμολογεῖν 61.
хвалити бога εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ 74 об.
хлѣбъ ἄρτος 64 об.
ходити περιπατεῖν 64 об.
хотѣніе θέλημα 66, βούλημα 94.
храмина οἶκος 63 об.
храмъ οἰκία 72, οἶκος 60.
христіаный χριστιανός 68.
хулити βλασφημεῖν (Бога) 87 об.
холмъ κρημνός 77.
хитръ τεχνικός 75.
хитрець τεχνίτης 89.

Царь βασιλεύς 95 об.
цесаревъ βασιλικός 93, καίσαρος 94.
—— ьскъ —— 93 об. —— 95 об.
церкы ναός 63 об., къ церкви πρὸς τὸ ἐκκλησιάζειν 95.
цѣловати προσαγορεύειν 93.
цѣломудріе τὸ σωφρονεῖν 69.
—— ити σωφρονεῖν 83 об. и др.
—— енѣ σωφρόνως 55.

Чадолюбець φιλότεκνος 75 об., 84 и др.
чародѣй γόης 94.
чинъ τᾶξις 66 об., 92.

число ἀριθμός 63.
чистота ἁγνισμός 73 об.
чистъ καθαρός 68 об., 95, σεμνός 87 об.
человѣколюбіе φιλανθρωπία 90 об.
—— ивъ —— ος 96 об.
—— ческъ ἀνθρωπεῖος 64.
чрѣсъ всю нощь δι' ὅλης νυκτός 93 об.
чьстити τιμᾶν 83 об.
чтити σέβειν 73.
чьстьнъ τίμιος 92.
чего любо (род.) τι 80 об.
чюдитися θαυμάζειν 95 об.
чюдо θαῦμα 64 об.

Щадити φείδεσθαι 65.
щедрота οἰκτιρμός 65.

Юноша νεανίσκος 78 об.

Языкъ ἔθνος 67 и др.
—— чникъ ὁμοεθνής 59.
ярость θυμός 96 об.

Нѣсколько цитатъ изъ Свящ. Писанія.

Евангеліе.

Біющему и по ланитѣ обратити и другую, и вземлящему ризу его подати и *прикрывальницу* свою..., повелѣвающему же *врѣсту* ити... 90 об. (Мѳ. V, 40—41);

Мнози пріидуть отъ въстока и запада и сѣвера и моря и възлягуть съ Авраамомъ и Ісаакомъ (и) Іаковомъ 72 (Мѳ. VIII, 11);

Отраднѣе будеть земли Содомстѣй и Гоморьстѣй въ день судный 65 (Мѳ. X, 15);

Горе вамъ, книжници и фарисѣие лицемѣри, яко очищаете сткляници и блюда внѣшнее, утрьудуже *исполнь* скверны. Фарисѣю слѣпый, очисти прежде внутренее сткляници и блюду, да будеть има внѣшнее чисто 73 об. (Мѳ. XXIII, 25—26);

Иже вѣру иметь и крестится и спасенъ будеть 95 (Мрк. XVI, 16);

Право глаголю вамъ: аще не обновитеся водою и духомъ, не имате внити въ царство небесное 61 (Іо. III, 5).

Бытіе.

Отъ древа же сего, еже разумѣти добро и зло, не вкусите 66 об.;

Выженѣмъ его, еда како простеръ руку своею прикоснется древѣ животнѣмь и ясть и живъ будеть въ вѣкы 66;

Помяну Богъ, яко сътвори человѣка 66;

Обояся Богъ вонею благоюханіа 66;

Вѣдаа вѣжды, яко пришелцы будуть племя твое на земли не своей и поработять е и озлобять и смѣрять я лѣта четыреста. Языкъ жс, емуже аще поработають, сужду азъ. По сихъ же изидуть сѣмо съ имѣніемъ многымъ. Ты же отидеши къ отцемь своимъ съ миромъ, въспитанъ въ старости добрѣ. Четвертое же колѣно обратится сѣмо 67 об.

А. Соболевскій.

ФУНДАМЕНТАЛЬНАЯ
БИБЛИОТЕКА
Общественных Наук
Академии Наук СССР

Напечатано по распоряженію Императорской Академіи Наукъ.
С.-Петербургъ, Декабрь 1904 г.
Непремѣнный Секретарь, Академикъ *С. Ольденбургъ.*

Типографія Императорской Академіи Наукъ. Вас. Остр., 9 лин., № 12.